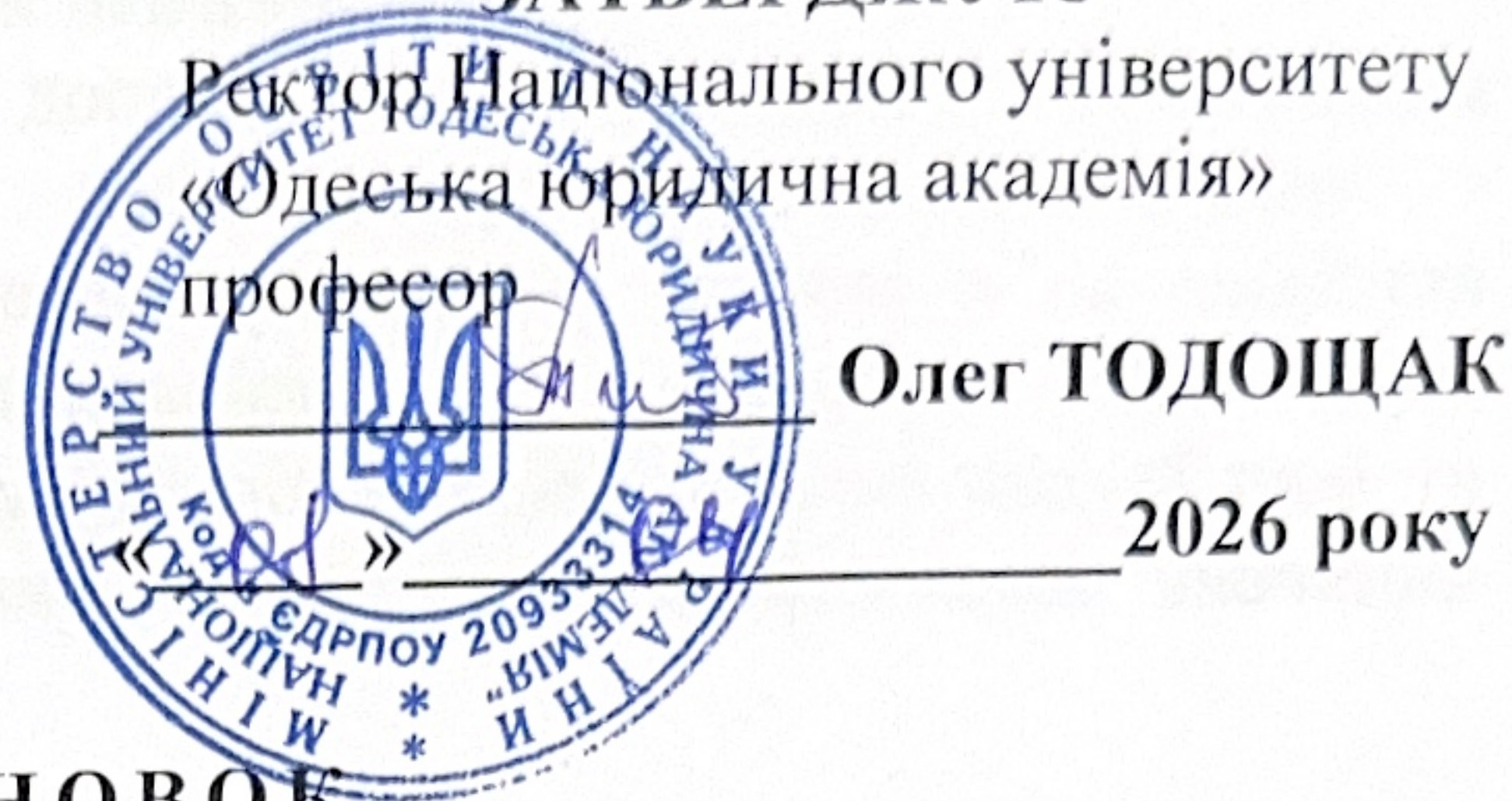

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олег ТОДОЩАК

2026 року

ВИСНОВОК

**Національного університету «Одеська юридична академія»
щодо дисертації Гриценюка Владислава Олександровича на тему
«Правова охорона мультимедійних творів», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»
(тема дисертації затверджена Вченою радою Національного університету
«Одеська юридична академія» 7 вересня 2022 року, протокол № 1)**

В и т я г

**з протоколу засідання фахового семінару кафедри права інтелектуальної
власності та патентної юстиції Національного університету**

**«Одеська юридична академія»
№ 9/1-а від 07 квітня 2026 року**

Присутні:

В.о. завідувача кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, д. ю. н., професор Харитонova О.І.;

Проректор з навчальної роботи, професор кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, д.ю.н, професор Ульянова Г.О.;

доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Мазуренко С.В.;

доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Еннан Р.Є. - *науковий керівник*;

доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Бааджи Н.П.;

доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Галупова Л.І.;

доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, доктор філософії Мартинюк І.В.;

аспірант кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Гриценюк В.О.

лаборант кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Омельченко А.С.

З присутніх 2 доктори юридичних наук, 4 кандидати юридичних наук, 1 доктор філософії – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів». – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо його рекомендації для публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Слухали:

Доповідь здобувача ступеня доктора філософії Владислава Гриценюка на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», поданої на здобуття вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, методологію дисертаційного дослідження, охарактеризував його об'єкт та предмет, виклав науково-практичну значимість роботи, надав відомості щодо впровадження результатів дослідження.

Обґрунтовуючи вибір дисертаційного дослідження, здобувач зазначає, що незважаючи на прийняття 01.12.2022 року Закону України «Про авторське право і суміжні права» у новій редакції, а також проведення законодавцем системної гармонізації вітчизняних нормативно-правових актів у сфері охорони прав інтелектуальної власності із законодавством Європейського Союзу, питання щодо комплексного правового режиму сфери мультимедіа залишається дискусійним. Відсутність єдиного доктринального підходу щодо визначення ознак таких творів, ієрархії суб'єктів прав та механізмів їхнього цивільно-правового захисту в умовах інтерактивності створює суттєві перешкоди для сталого розвитку цифрового ринку. Необхідність вироблення концептуальних засад правової охорони мультимедійних творів як самостійної категорії складних об'єктів авторських прав і визначає актуальність та вибір теми дисертаційного дослідження.

Сучасний розвиток інформаційних технологій призвів до появи нових результатів інтелектуальної, творчої діяльності – мультимедійних творів, які є невід'ємною складовою сучасної цифрової культури.

Мультимедійні твори, які сьогодні є фундаментом ігрової індустрії, освітніх платформ та віртуальних екосистем, за своєю правовою природою є складними, багатокомпонентними об'єктами, що не вписуються у традиційні «лінійні» правові конструкції.

Всеохоплююча цифровізація (діджиталізація) у різних сферах життєдіяльності суспільства, призвела до появи та розвитку таких об'єктів як веб-сайти, блоги, соціальні мережі, Інтернет-магазини, комп'ютерні ігри, віртуальні музеї, електронні (цифрові) бібліотеки тощо. Новітні об'єкти мультимедіа призвели до появи сучасних форм художньої творчості та нових засобів комунікації. З розвитком інформаційних технологій з'явилися нові складні комплексні об'єкти в художній та технічній сферах.

Окремі питання визначення сутності та ознак авторського права, а також здійснення і захисту авторських прав, питання правової охорони об'єктів авторського права в мережі Інтернет досліджували у своїх наукових роботах такі вчені, як: Андрощук Г.О., Бошицький Ю.Л., Галупова Л.І., Глотов С.О., Гура М.В., Довгий С.О., Дроб'язко В.С., Еннан Р.Є., Зеров К.О., Капіца Ю.М., Кодинець О.А., Кметик-Поддубінська Х.І., Кулініч О.О., Майданик Л.Р., Мацкевич О.В., Орлюк О.П., Пастухов О.М., Семенюк Е.П., Тарасенко Л.Л., Токарева В.О., Улітіна О.В., Ульянова Г.О., Харитоновна О.І., Шишка Р.Б., Штефан А.С., Штефан О.О., Якубівський І.Є., та ін. Окремі аспекти правового регулювання мультимедіа в контексті зарубіжного досвіду аналізувалися у працях таких іноземних дослідників, як І. Стаматуді (I. Stamatoudi), Д. Липчик (D. Lipszyc), А. Кереве (A. Kerever), А. Мілле (A. Mille), Ф. Годре (F. Godre) та ін. Водночас системне комплексне дослідження мультимедійного твору як складного об'єкта авторського права крізь призму оновленого законодавства в сфері інтелектуальної власності проводиться вперше. Наведене зумовлює актуальність та новизну теми представленої дисертаційної роботи.

Метою дисертаційного дослідження є формування цілісної концепції правової охорони мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права та розробка на цій основі теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

Для досягнення мети дослідження були поставлені такі **завдання**:

- визначити правову природу мультимедійного твору та його місце в системі об'єктів авторських прав;
- виокремити та систематизувати ознаки мультимедіа як складного творчого продукту;
- дослідити специфіку суб'єктного складу та розподілу майнових авторських прав між співавторами та особами, які брали участь у створенні твору;
- проаналізувати вплив інтерактивності та віртуальності на зміст авторських прав;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення договірних механізмів розпоряджання майновими авторськими правами та способів судового захисту прав на мультимедійні твори.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку зі створенням, використанням, охороною мультимедійних творів та захистом авторських прав на ці твори.

Предметом дослідження є правовий режим мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить система загальнонаукових та спеціальних юридичних методів пізнання, вибір яких зумовлений метою, завданнями, об'єктом та предметом роботи. Застосування цих методів у їхньому взаємозв'язку

дозволило забезпечити репрезентативність та об'єктивність отриманих наукових результатів.

У процесі виконання дослідження було використано такі *методи*:

Діалектичний метод пізнання став загальнометодологічним фундаментом роботи. Його застосування у підрозділі 1.1 дозволило простежити генезис та трансформацію інституту авторського права в умовах переходу від аналогового до цифрового середовища, виявити суперечності між традиційними правовими нормами та новітніми способами використання творів у мережі Інтернет.

Системно-структурний метод було використано як основний інструмент аналізу внутрішньої архітектури мультимедійного твору. У підрозділі 1.3 цей метод дозволив обґрунтувати концепцію мультимедіа як складного об'єкта, що складається з системно поєднаних різнорідних елементів (коду та контенту). У підрозділі 2.1 за допомогою цього методу було вибудовано ієрархічну модель суб'єктного складу правоволодільців, де права авторів окремих компонентів та організатора створення твору утворюють єдину цілісну структуру.

Формально-юридичний (догматичний) метод застосовувався протягом усього дослідження для інтерпретації норм чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про авторське право і суміжні права» (2022 р.). У підрозділах 1.2 та 2.2 цей метод став основою для формулювання авторських дефініцій «мультимедійний твір», «інтерактивність», а також для уточнення змісту особистих немайнових та майнових авторських прав у контексті цифрової фіксації творів.

Порівняльно-правовий метод відіграв ключову роль при зіставленні вітчизняного досвіду правового регулювання із зарубіжними доктринами та стандартами ЄС. У підрозділі 1.4 цей метод дозволив проаналізувати підходи до класифікації мультимедіа в країнах англо-американської та континентальної правових систем. У підрозділах 3.1 та 3.2 порівняння з *acquis* ЄС сприяло розробці пропозицій щодо гармонізації українських механізмів ліцензування (EULA) та процедур припинення порушень (*notice-and-takedown*) із європейською практикою.

Метод аналізу та синтезу використовувався для детального вивчення складових частин складного об'єкта та їхнього подальшого об'єднання у цілісну цивілістичну концепцію. Зокрема, у Розділі 2 – це дозволило розмежувати творчий внесок програмістів, дизайнерів та сценаристів, синтезувавши їх у категорію «збірного авторства».

Метод правового моделювання та прогнозування став основою для формулювання практичних рекомендацій у Розділі 3. Його застосування дозволило змоделювати оптимальну договірну архітектуру розпоряджання майновими правами на мультимедійні твори та спрогнозувати ефективність впровадження технологічних засобів захисту (DRM) у поєднанні із новими законодавчими презумпціями.

Герменевтичний метод застосовувався для глибокого тлумачення наукових доктрин та положень судової практики з метою виявлення справжнього змісту правових категорій, що використовуються при охороні інтерактивних об'єктів у цифровому просторі.

Сукупність обраних методів забезпечила логічну послідовність дослідження: від загальнотеоретичного осмислення природи мультимедійних творів до розробки конкретних механізмів їхньої правової охорони та захисту.

Нормативною основою дисертаційного дослідження є Конституція України, Цивільний кодекс України, Закон України «Про авторське право і суміжні права», міжнародні договори (Бернська конвенція, Договір ВОІВ про авторське право), а також Директиви ЄС у сфері інтелектуальної власності.

Емпіричну базу дисертаційного дослідження становить практика Верховного Суду України, рішення судів загальної та господарської юрисдикції у спорах щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в мережі Інтернет, правозастосовна практика Суду ЄС.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній науці цивільного права, права інтелектуальної власності комплексних досліджень правової охорони мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права. У роботі сформульовано концептуально нові підходи щодо визначення їхнього правового режиму, що засновані на врахуванні дуалізму їхньої природи та іманентної інтерактивності в умовах цифрової трансформації цивільного обороту.

За результатами проведеного дослідження сформульовано наукові положення, пропозиції та висновки:

вперше:

- сформульовано визначення мультимедійного твору як складного об'єкта авторського права, що є результатом багаторівневого творчого синтезу різнорідних компонентів. Доведено, що правова охорона такого об'єкта має ґрунтуватися на визнанні його структурної та змістовно-відображальної єдності, де програмний код та контентне наповнення утворюють нерозривний творчий продукт.

- доведено, що мультимедійний твір – це виражений в електроній цифровій формі складний об'єкт авторського права, що включає в себе певні елементи – охоронювані результати інтелектуальної, творчої діяльності (зокрема комп'ютерні програми, твори образотворчого мистецтва, музичні твори та ін.) та за допомогою комп'ютерних засобів, функціонує в процесі взаємодії з користувачами.

- обґрунтовано дуальність природи мультимедійного твору, яка полягає у внутрішніх протиріччях між його статичною формою (фіксація у коді) та динамічним розвитком сюжетної лінії, що залежить від дій реципієнта. Доведено, що саме ця внутрішня динаміка та здатність до інтерактивної взаємодії визначає специфіку його правового режиму порівняно з лінійними творами.

- виокремлено категорію «цифрової репутації» (digital goodwill) як специфічного нематеріального активу, що формується навколо інтерактивних мультимедійних об'єктів (онлайн-платформ, ігрових екосистем). Обґрунтовано її значення як самотійного елемента економічної цінності мультимедійного твору, що потребує особливих інструментів цивільно-правової охорони при комерціалізації.

- запропоновано складно-структурну модель розподілу прав інтелектуальної власності, яка передбачає дворівневу охорону: перший рівень – автономні права авторів складових елементів; другий рівень – консолідоване право на мультимедійний твір як єдине ціле, що належить особі, яка здійснила фінальний творчий синтез та організувала створення об'єкта.

удосконалено:

- критерії охороноздатності мультимедійних творів крізь призму розширювального розуміння критерію оригінальності. Визначено три ключові аспекти оригінальності мультимедіа: змістовна (відображення інтелектуального задуму в сюжеті), формальна (унікальність цифрового втілення) та функціональна (творча завершеність інтерактивної моделі).

- механізм ідентифікації суб'єктного складу правоволодільців мультимедійного твору. Доведено, що статус співавтора має залежати від ступеня інтеграції творчого внеску особи у загальну структуру твору та його здатності забезпечити самотійне функціонування об'єкта в умовах інтерактивності.

- підходи до обчислення строків охорони майнових прав на мультимедійні твори як складних об'єктів авторського права. Аргументовано доцільність застосування темпорального критерію, що базується на даті смерті останнього зі співавторів, чий внесок забезпечив творчий синтез об'єкта, що сприяє збереженню єдності правового режиму твору.

- класифікацію мультимедійних творів за критерієм законодавчої визначеності. Запропоновано поділ на «поіменовані» (наприклад, відеоігри) та «непоіменовані» (інтерактивні веб-сайти, VR-проекти) об'єкти, що дозволяє диференціювати застосування презумпцій при укладенні договорів про розпоряджання майновими правами.

набули подальшого розвитку:

- положення щодо розмежування правових режимів мультимедійних творів, баз даних та складених творів. Обґрунтовано, що мультимедіа, на відміну від баз даних, вимагає не просто технічного впорядкування матеріалів, а створення якісно нового творчого результату через алгоритмічну взаємодію елементів.

- положення про правовий режим веб-сайту як об'єкта авторського права. Поглиблено диференціацію між сайтом як програмним інструментом та сайтом як повноцінним мультимедійним твором, що дозволяє точніше визначати межі правомірного використання його частин.

- механізми забезпечення балансу інтересів авторів та інвесторів (продюсерів). Аргументовано, що при порушенні прав на окрему частину

мультимедійного твору пріоритетним має бути захист цілісності всього об'єкта, що передбачає переважне застосування способів відшкодування збитків над вимогами про вилучення частини твору чи розірвання всього комплексу угод.

Після завершення доповіді аспіранта кафедри Гриценюка В.О. присутніми поставлені такі запитання:

Завідувачка кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, д.ю.н., професор Харитонova О.І.: Чи можете розкрити визначення поняття «цифрова репутація» (digital goodwill) та як саме вона корелюється з об'єктами права інтелектуальної власності?

Відповідь Гриценюка В.О.: У сучасній доктрині цифрова репутація (digital goodwill), у контексті складних об'єктів, розглядається як специфічний нематеріальний актив. Це сукупність довіри, лояльності користувачів, впізнаваності бренду, онлайн-рейтингів, соціального капіталу та активної залученості спільноти, що формується навколо об'єкта інтелектуальної власності (ІВ) у цифровому середовищі. Якщо традиційне авторське право захищає форму вираження (код, текст, дизайн), то цифрова репутація відображає економічну вагу суспільного визнання та користувацького досвіду, що акумулюється навколо цього твору.

Комерціалізація цифрової репутації у нерозривному зв'язку з об'єктами ІВ (зокрема, мультимедійними творами, відеоіграми, веб-сайтами) здійснюється через кілька ключових механізмів: 1. Капіталізація при відчуженні (M&A та продаж активів). При продажі мультимедійного продукту як єдиного майнового комплексу покупець платить не лише за «голий» програмний код чи графіку (базовий об'єкт ІВ). Лівову частку вартості становить саме digital goodwill: активна база користувачів (MAU/DAU), їхня готовність генерувати контент, історія позитивних відгуків та високі позиції в пошуковій видачі (SEO). Цифрова репутація виступає мультиплікатором, який може підвищити вартість базового об'єкта у десятки разів. 2. Преміальне ліцензування (Premium Licensing). Висока цифрова репутація дозволяє правоволодільцю диктувати власні умови на ринку B2B та B2C. Об'єкт ІВ з позитивним гудвілом ліцензується за значно вищими ставками роялті. Крім того, це дозволяє успішно реалізовувати ліцензійні угоди з кінцевими користувачами (EULA) навіть за моделями підписки (наприклад, ігри як сервіс – GaaS), оскільки споживачі платять за приналежність до авторитетної цифрової екосистеми. 3. Франчайзинг та крос-медійна комерціалізація. Сформований digital goodwill навколо первинного об'єкта ІВ (наприклад, успішної відеогри) слугує фундаментом для створення похідних творів та мерчандайзингу. Комерціалізується не просто персонаж чи сюжет, а лояльність аудиторії до нього. Це дозволяє продавати права на екранізації, створення супутніх додатків чи фізичних товарів, використовуючи репутацію як гарантію попиту. 4. Залучення інвестицій та краудфандинг. У цифровому просторі репутація є ключовим фактором довіри інвесторів.

Проректор з навчальної роботи, професор кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, д.ю.н., професор Ульянова

Г.О.: Що мається на увазі під дворівневою охороною прав інтелектуальної власності? Як це реалізується у правозастосуванні, та можливо на прикладі договорів?

Відповідь Гриценюка В.О.: Важливим науковим викликом, який постав перед юриспруденцією у 2024-2026 роках, є масове впровадження генеративного штучного інтелекту (ШІ) у процес розробки мультимедійних творів. Це ставить перед сучасною наукою фундаментальне питання: як визначити точну межу між об'єктом авторського права, що створений творчою працею людини, та об'єктом, згенерованим комп'ютерним алгоритмом, якщо обидва вони нерозривно поєднані всередині одного мультимедійного продукту? В Україні авторство традиційно і безапеляційно визнається лише за фізичною особою. Проте стаття 33 нового Закону України «Про авторське право і суміжні права» запровадила нове прогресивне поняття «права особливого роду» (*sui generis*) на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерними програмами.

У контексті мультимедіа це вимагає розробки нової доктринальної теорії «гібридного авторства». Розглядаючи етичні та юридичні виміри генеративного ШІ, авторське право людини-розробника має безумовно поширюватися на загальну композицію, концептуальну архітектуру та інтерактивну логіку мультимедійного твору, навіть якщо значна частина його окремих елементів (текстур, фонових звуків, базових текстів) була створена нейромережею. Це критично важливо для судової практики: захисту має підлягати творчий внесок людини щодо того, як саме і з якою метою інтегрувати згенерований ШІ-контент у загальну художню структуру. Таким чином, механізм правової охорони мультимедіа стає дворівневим: структура та ідея твору охороняються класичним авторським правом людини, тоді як окремі згенеровані машиною елементи отримують охорону особливим правом. Такий підхід дозволяє розробникам легально та безпечно комерціалізувати інноваційні продукти на ринку. Запропоновано складно-структурну модель розподілу прав інтелектуальної власності, яка передбачає дворівневу охорону: перший рівень – автономні права авторів складових елементів; другий рівень – консолідоване право на мультимедійний твір як єдине ціле, що належить особі, яка здійснила фінальний творчий синтез та організувала створення об'єкта.

Доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Бааджи Н.П.: Що означає «дуалістична природа» мультимедійного твору, в чому це проявляється та як реалізується?

Відповідь Гриценюка В.О.: дослідження проблеми змісту суб'єктивного авторського права на мультимедійні твори становить фундаментальну основу для глибокого розуміння механізмів правової охорони інтелектуальної власності у сучасному цифровому середовищі. Відповідно до класичної доктрини цивільного права, зміст будь-якого суб'єктивного права розкривається через сукупність закріплених за уповноваженою особою правомочностей, які забезпечують їй можливість здійснювати певні активні дії, вимагати відповідної поведінки від зобов'язаних осіб та звертатися до компетентних державних органів за захистом у разі порушення, невизнання або

оспорювання такого права. Суб'єктивне авторське право не є винятком, проте його зміст характеризується надзвичайною багатогранністю, комплексністю та дуалістичною природою, що історично сформувалася в межах континентальної правової сім'ї. Цей дуалізм виявляється у нерозривному, органічному поєднанні двох великих блоків: особистих немайнових (моральних) прав та виключних майнових (економічних) прав. Отже, можна сформулювати такі висновки щодо специфіки авторських прав на мультимедійні твори. Зміст суб'єктивного авторського права на мультимедійний твір має комплексну, дуалістичну природу і складається з системи особистих немайнових (моральних) та виключних майнових (економічних) прав.

Доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Мазуренко С.В.: Як виглядає на практиці реалізація розширення тлумачення оригінальності твору?

Відповідь Гриценюка В.О.: Директива 2001/29/ЄС заклала фундамент для уніфікованого розуміння обсягу майнових прав у мережі Інтернет. Ключовим аспектом стало розширене тлумачення трьох основних правомочностей: права на відтворення, права на доведення до загального відома та права на розповсюдження. Право на відтворення. У цифровому середовищі поняття «відтворення» набуває специфічного технічного забарвлення. Стаття 2 Директиви встановлює виключне право дозволяти або забороняти пряме чи опосередковане, тимчасове чи постійне відтворення будь-яким способом та у будь-якій формі, повністю або частково. Право на доведення до загального відома (Article 3). Ця правомочність є наріжним каменем функціонування цифрового авторського права. Вона надає авторам виключне право дозволяти або забороняти будь-яке повідомлення їхніх творів для загального відома, включаючи надання доступу до творів таким чином, щоб представники громадськості могли мати до них доступ з будь-якого місця і в будь-який час за їхнім власним вибором. Дане формулювання прямо легалізує концепцію «інтерактивного доступу за запитом» (on-demand), що охоплює сервіси стрімінгу, хмарні сховища та онлайн-бібліотеки. Право на розповсюдження. Стаття 4 Директиви гармонізує виключне право на будь-яку форму розповсюдження серед громадськості оригіналу твору або його копій шляхом продажу або іншим чином. Ключовим питанням тут є принцип «вичерпання прав» після першого продажу. У цифровому середовищі цей принцип тривалий час був предметом дискусій, однак домінуюча позиція, підтверджена судовою практикою, вказує на те, що цифрове завантаження (downloading) не є продажем фізичного примірника, а отже, права на цифрове розповсюдження не вичерпуються у такий самий спосіб, як для матеріальних носіїв.

Доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент Галупова Л.І.: Чи враховано баланс інтересів автора/івмультимедійного твору з однієї сторони та суспільства з іншої?

Відповідь Гриценюка В.О.: Дослідження вказує на конфлікти між інтересами різних груп та на необхідність забезпечення балансу між ними.

Важливо враховувати вплив технологій на сферу творчості та постійні зміни в балансі інтересів під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, а також залежність змісту інтересу від майнового та немайнового характеру інтересу. Окрема увага дослідження присвячена ролі онлайн-платформ у авторському праві в умовах інформаційного суспільства та їх роль у максимізації та забезпеченню інтересів інших суб'єктів. В межах дослідження окремо розглядаються тенденції до посилення ролі інтересів користувачів у авторському праві в умовах поширення глобального доступу до необмежених бібліотек творів. З метою всебічної оцінки впливу технологічного розвитку на інтереси у авторському праві використано тенденції реалізації такого впливу, зокрема автоматизований захист авторського права та поява нових інструментів до створення контенту, що може мати творчий характер. Окрема увага приділяється впливу технологій штучного інтелекту на інтереси автора. У дослідженні розглядається питання взаємодії між авторським правом та правами людини, зокрема, забезпеченню пропорційності та балансу між цими правами. Підходи до забезпечення пропорційності між авторським правом та правами людини проаналізовані за допомогою оцінки та аналізу міжнародних та регіональних конвенцій із захисту прав людини, а також їх правозастосування у поєднанні з авторським правом Європейським судом з прав людини за Судом Справедливості ЄС.

Доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н. Мартинюк І.В.: Що означає поділ за критерієм законодавчої визначеності «поіменовані» та «непоіменовані» об'єкти?

Відповідь Гриценюка В.О.: Класифікація мультимедійних творів у сучасній правовій науці є надзвичайно розгалуженою, нестабільною та такою, що постійно доповнюється новими категоріями через безперервний і стрімкий технічний прогрес. До основних, визнаних видів мультимедійних творів залежно від їх функціонального призначення можна віднести: відеоігри та розважальні продукти (які визнаються науковцями найскладнішим, найбільш комплексним та найбільш комерційно успішним видом мультимедійних творів у світі); інтерактивні освітні твори (навчальні програми, електронні підручники, енциклопедії); культурно-мистецькі твори (інтерактивні віртуальні музеї, тривимірні цифрові галереї, мережеве мистецтво); комерційні проекти (рекламні ролики з інтерактивними елементами, бізнес-додатки) та інформаційні бази даних. Кожен із перелічених вище видів об'єктивно має свою власну технологічну та правову специфіку, яка безпосередньо впливає на механізми їх правового захисту. Наприклад, у правовому регулюванні розробки та дистрибуції відеоігор значна та першочергова увага юристів приділяється захисту візуального та функціонального сприйняття гри кінцевим користувачем. У зв'язку з цим у судовій практиці США та країн Європейського Союзу активно застосовується доктрина суттєвої подібності, яка дозволяє виявляти незаконні клони цифрових продуктів. Сучасні тенденції розгляду судових спорів у сфері інтелектуальної власності переконливо показують, що механізм судового захисту мультимедіа поступово і невідворотно зміщується

від суто технічного порівняння програмного коду до глибокого аналізу цілісного аудіовізуального враження від твору, загальної атмосфери та унікальної ігрової механіки. Запропоновано поділ на «поіменовані» (наприклад, відеоігри) та «непоіменовані» (інтерактивні веб-сайти, VR-проекти) об'єкти, що дозволяє диференціювати застосування презумпцій при укладенні договорів про розпоряджання майновими правами

Після відповідей на запитання виступив **науковий керівник** – доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції, к.ю.н., доцент **Еннан Руслан Євгенович**.

Науковий керівник зазначив, що автору вдалося виконати завдання та досягти поставленої мети, для чого було використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів і прийомів наукового пізнання, а саме: діалектичний метод, системно-структурний метод, формально-юридичний метод, порівняльно-правовий, метод аналізу і синтезу, метод правового моделювання, герменевтичний метод тощо. Дисертація має наукову новизну, оскільки в ній наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, поставленого перед дослідженням. Дисертація є одним з перших в науці цивільного права комплексним дослідженням змісту, сутності категорії «мультимедійний твір», її загальнотеоретичного, нормативно-правового та правозастосовного розуміння, умов її правової охорони, судового захисту у контексті стрімкого розвитку інформаційних технологій, зокрема штучного інтелекту.

Автор вперше сформульовано визначення мультимедійного твору як складного об'єкта авторського права, що є результатом багаторівневого творчого синтезу різнорідних компонентів. Доведено, що правова охорона такого об'єкта має ґрунтуватися на визнанні його структурної та змістовно-відображальної єдності, де програмний код та контентне наповнення утворюють нерозривний творчий продукт. Доведено, що мультимедійний твір – це виражений в електроній цифровій формі складний об'єкт авторського права, що включає в себе певні елементи – охоронювані результати інтелектуальної, творчої діяльності (зокрема комп'ютерні програми, твори образотворчого мистецтва, музичні твори та ін.) та за допомогою комп'ютерних засобів, функціонує в процесі взаємодії з користувачами.

Виокремлено категорію «цифрової репутації» (digital goodwill) як специфічного нематеріального активу, що формується навколо інтерактивних мультимедійних об'єктів (онлайн-платформ, ігрових екосистем). Обґрунтовано її значення як самостійного елемента економічної цінності мультимедійного твору, що потребує особливих інструментів цивільно-правової охорони при комерціалізації. Удосконалено критерії охороноздатності мультимедійних творів крізь призму розширювального розуміння критерію оригінальності. Визначено три ключові аспекти оригінальності мультимедіа: змістовна (відображення інтелектуального задуму в сюжеті), формальна (унікальність цифрового втілення) та функціональна (творча завершеність інтерактивної моделі). Визначено механізм ідентифікації суб'єктного складу

правоволоділцьців мультимедійного твору. Доведено, що статус співавтора має залежати від ступеня інтеграції творчого внеску особи у загальну структуру твору та його здатності забезпечити самостійне функціонування об'єкта в умовах інтерактивності.

Таким чином, дисертація робить вагомий внесок у розвиток теорії права інтелектуальної власності, авторського права, збагачуючи її новими категоріями, критеріями і визначеннями, а також закладає основу для подальших досліджень у сфері охорони права інтелектуальної власності. Основні результати дисертаційного дослідження Гриценюка В.О. пройшли належну апробацію шляхом публікації положень дисертацій у фахових виданнях та виступах, обговорень на науково-практичних конференціях.

Зміст дисертації свідчить, що дисертаційне дослідження Гриценюк В.О. виконано на високому науковому рівні, проаналізований значний обсяг теоретичного та нормативного матеріалу, робота містить ряд ґрунтовних нових висновків та пропозицій. Дослідження ґрунтується на виваженій самостійній роботі над темою дисертації.

У процесі підготовки дисертації Гриценюк Владислав Олександрович плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі, результатом чого є написання дисертаційного дослідження. Здобувач виконав індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план у повному обсязі. Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно.

Щодо загальної оцінки роботи Гриценюка Владислава Олександровича у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану вона оцінюється на відмінно.

Викладене дозволяє зробити висновок про те, що дисертація Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів» є самостійним науковим дослідженням, яке відповідає всім встановленим вимогам, може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії цих наук за спеціальністю за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 Право у разовій спеціалізованій вченій раді, а її автор заслуговує, на основі захисту, присвоєння наукового ступеня доктора філософії.

У обговоренні дисертаційного дослідження брали участь:

Доктор юридичних наук, професор Харитонova О.І. відзначила високий рівень дослідження, його ґрунтовність, високий рівень володіння здобувачем матеріалом. Наголосила на доцільності визначення характерних ознак мультимедійного твору. Відзначила, що робота Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», подана на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» є завершеним та якісним дослідженням, що містить наукові положення та науково обґрунтовані результати у сфері науки права інтелектуальної власності, та може бути рекомендована до публічного захисту у спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент Галупова Л.І. зазначила, що дисертаційне дослідження є першою комплексною працею в сучасному праві інтелектуальної власності, яка присвячена питанням правового регулювання частини твору. Позитивно оцінила запропонований автором класифікацію мультимедійних творів за критерієм законодавчої визначеності, а «поіменовані» (наприклад, відеоігри) та «непоіменовані» (інтерактивні веб-сайти, VR-проекти) об'єкти, що дозволяє диференціювати застосування презумпцій при укладенні договорів про розпоряджання майновими правами. Зазначила, що дисертація Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», подана на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» може бути рекомендована до публічного захисту у спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент Бааджи Н.П. відзначила високий рівень дослідження, його ґрунтовність, високий рівень володіння здобувачем матеріалом. Вказала, що робота Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», подана на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» є завершеним та якісним дослідженням, що містить наукові положення та науково обґрунтовані результати та може бути рекомендована до публічного захисту в спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент Мазуренко С.В. констатувала доцільність та слушність пропозицій та рекомендацій, відзначених у дисертаційному дослідженні. Зазначила, що дисертація Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», подана на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», може бути рекомендована до публічного захисту у спеціалізованій вченій раді.

На основі результатів обговорення присутніх на засіданні вирішили запропонувати такий

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації
Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона
мультимедійних творів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з
галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

Обґрунтування вибору теми дослідження. Сучасний розвиток інформаційних технологій призвів до появи нових результатів інтелектуальної, творчої діяльності – мультимедійних творів, які є невід'ємною складовою сучасної цифрової культури. Всеохоплююча цифровізація (діджиталізація) у різних сферах життєдіяльності суспільства, призвела до появи та розвитку таких об'єктів як веб-сайти, блоги, соціальні мережі, Інтернет-магазини, комп'ютерні ігри, віртуальні музеї, електронні (цифрові) бібліотеки тощо. Новітні об'єкти мультимедіа призвели до появи сучасних форм художньої

творчості та нових засобів комунікації. З розвитком інформаційних технологій з'явилися нові складні комплексні об'єкти в художній та технічній сферах.

Незважаючи на ухвалення нового Закону України «Про авторське право і суміжні права» (2022 р.), який імплементував низку положень *acquis* ЄС, питання щодо комплексного правового режиму сфери мультимедіа залишається дискусійним. Відсутність єдиного доктринального підходу щодо визначення ознак таких творів, ієрархії суб'єктів прав та механізмів їхнього цивільно-правового захисту в умовах інтерактивності створює суттєві перешкоди для сталого розвитку цифрового ринку. Необхідність вироблення концептуальних засад правової охорони мультимедійних творів як самостійної категорії складних об'єктів авторських прав і визначає актуальність та вибір теми дисертаційного дослідження.

Окремі питання визначення сутності та ознак авторського права, а також здійснення і захисту авторських прав, питання правової охорони об'єктів авторського права в мережі Інтернет досліджували у своїх наукових роботах такі вчені, як: Андрощук Г.О., Бошицький Ю.Л., Галупова Л.І., Глотов С.О., Гура М.В., Довгий С.О., Дроб'язко В.С., Еннан Р.Є., Зеров К.О., Капіца Ю.М., Кодинець О.А., Кметик-Поддубінська Х.І., Кулініч О.О., Майданик Л.Р., Мацкевич О.В., Орлюк О.П., Пастухов О.М., Семенюк Е.П., Тарасенко Л.Л., Токарева В.О., Улітіна О.В., Ульянова Г.О., Харитонова О.І., Шишка Р.Б., Штефан А.С., Штефан О.О., Якубівський І.Є., та ін. Окремі аспекти правового регулювання мультимедіа в контексті зарубіжного досвіду аналізувалися у працях таких іноземних дослідників, як І. Стаматуді (I. Stamatoudi), Д. Липчик (D. Lipszyc), А. Кереве (A. Kerever), А. Мілле (A. Mille), Ф. Годре (F. Godre) та ін. Водночас системне комплексне дослідження мультимедійного твору як складного об'єкта авторського права крізь призму оновленого законодавства в сфері інтелектуальної власності проводиться вперше.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження виконано в межах плану науково-дослідницької роботи кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції «Проблеми охорони і захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет в умовах інтеграційного розвитку України» на 2016-2020 роки як складової плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія», «Стратегія інтеграційного розвитку України: правовий та культурний вимір» (державний реєстраційний номер 0116U001842), а також плану науково-дослідної роботи кафедри права інтелектуальної власності і патентної юстиції «Людиноцентристський підхід у забезпеченні прав інтелектуальної власності у цифрову добу» на 2021-2025 роки як складової плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія» «Правове та соціальне життя України у людиноцентристському вимірі в цифрову еру» (державний реєстраційний номер 0122U000266). Тему дисертаційного дослідження затверджено вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 1 від 7 вересня 2022 р.).

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є формування цілісної концепції правової охорони мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права та розробка на цій основі теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

Для досягнення цієї мети було поставлено такі **завдання**:

- визначити правову природу мультимедійного твору та його місце в системі об'єктів авторських прав;
- виокремити та систематизувати ознаки мультимедіа як складного творчого продукту;
- дослідити специфіку суб'єктного складу та розподілу майнових авторських прав між співавторами та особами, які брали участь у створенні твору;
- проаналізувати вплив інтерактивності та віртуальності на зміст авторських прав;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення договірних механізмів розпоряджання майновими авторськими правами та способів судового захисту прав на мультимедійні твори.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку зі створенням, використанням, охороною мультимедійних творів та захистом авторських прав на ці твори.

Предметом дослідження є правовий режим мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить система загальнонаукових та спеціальних юридичних методів пізнання, вибір яких зумовлений метою, завданнями, об'єктом та предметом роботи. Застосування цих методів у їхньому взаємозв'язку дозволило забезпечити репрезентативність та об'єктивність отриманих наукових результатів.

У процесі виконання дослідження було використано такі методи:

Діалектичний метод пізнання став загальнометодологічним фундаментом роботи. Його застосування у підрозділі 1.1 дозволило простежити генезис та трансформацію інституту авторського права в умовах переходу від аналогового до цифрового середовища, виявити суперечності між традиційними правовими нормами та новітніми способами використання творів у мережі Інтернет.

Системно-структурний метод було використано як основний інструмент аналізу внутрішньої архітектури мультимедійного твору. У підрозділі 1.3 цей метод дозволив обґрунтувати концепцію мультимедіа як складного об'єкта, що складається з системно поєднаних різномірних елементів (коду та контенту). У підрозділі 2.1 за допомогою цього методу було вибудовано ієрархічну модель суб'єктного складу правоволодільців, де права авторів окремих компонентів та організатора створення твору утворюють єдину цілісну структуру.

Формально-юридичний (догматичний) метод застосовувався протягом усього дослідження для інтерпретації норм чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про авторське право і суміжні права» (2022 р.). У підрозділах 1.2 та 2.2 цей метод став основою для формулювання авторських дефініцій «мультимедійний твір», «інтерактивність», а також для уточнення змісту особистих немайнових та майнових авторських прав у контексті цифрової фіксації творів.

Порівняльно-правовий метод відіграв ключову роль при зіставленні вітчизняного досвіду правового регулювання із зарубіжними доктринами та стандартами ЄС. У підрозділі 1.4 цей метод дозволив проаналізувати підходи до класифікації мультимедіа в країнах англо-американської та континентальної правових систем. У підрозділах 3.1 та 3.2 порівняння з *acquis* ЄС сприяло розробці пропозицій щодо гармонізації українських механізмів ліцензування (EULA) та процедур припинення порушень (*notice-and-takedown*) із європейською практикою.

Метод аналізу та синтезу використовувався для детального вивчення складових частин складного об'єкта та їхнього подальшого об'єднання у цілісну цивілістичну концепцію. Зокрема, у Розділі 2 – це дозволило розмежувати творчий внесок програмістів, дизайнерів та сценаристів, синтезувавши їх у категорію «збірного авторства».

Метод правового моделювання та прогнозування став основою для формулювання практичних рекомендацій у Розділі 3. Його застосування дозволило змодельовати оптимальну договірну архітектуру розпоряджання майновими правами на мультимедійні твори та спрогнозувати ефективність впровадження технологічних засобів захисту (DRM) у поєднанні із новими законодавчими презумпціями.

Герменевтичний метод застосовувався для глибокого тлумачення наукових доктрин та положень судової практики з метою виявлення справжнього змісту правових категорій, що використовуються при охороні інтерактивних об'єктів у цифровому просторі.

Сукупність обраних методів забезпечила логічну послідовність дослідження: від загальнотеоретичного осмислення природи мультимедійних творів до розробки конкретних механізмів їхньої правової охорони та захисту.

Нормативною основою дисертаційного дослідження є Конституція України, Цивільний кодекс України, Закон України «Про авторське право і суміжні права», міжнародні договори (Бернська конвенція, Договір ВОІВ про авторське право), а також Директиви ЄС у сфері інтелектуальної власності.

Емпіричну базу дисертаційного дослідження становить практика Верховного Суду України, рішення судів загальної та господарської юрисдикції у справах щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в мережі Інтернет, правозастосовна практика Суду ЄС.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній науці цивільного права, права інтелектуальної власності комплексних досліджень

правової охорони мультимедійних творів як складних об'єктів авторського права. У роботі сформульовано концептуально нові підходи щодо визначення їхнього правового режиму, що засновані на врахуванні дуалізму їхньої природи та іманентної інтерактивності в умовах цифрової трансформації цивільного обороту.

За результатами проведеного дослідження сформульовано наукові положення, пропозиції та висновки:

вперше:

- сформульовано визначення мультимедійного твору як складного об'єкта авторського права, що є результатом багаторівневого творчого синтезу різнорідних компонентів. Доведено, що правова охорона такого об'єкта має ґрунтуватися на визнанні його структурної та змістовно-відображальної єдності, де програмний код та контентне наповнення утворюють нерозривний творчий продукт.

- доведено, що мультимедійний твір – це виражений в електронній цифровій формі складний об'єкт авторського права, що включає в себе певні елементи – охоронювані результати інтелектуальної, творчої діяльності (зокрема комп'ютерні програми, твори образотворчого мистецтва, музичні твори та ін.) та за допомогою комп'ютерних засобів, функціонує в процесі взаємодії з користувачами.

- обґрунтовано дуальність природи мультимедійного твору, яка полягає у внутрішніх протиріччях між його статичною формою (фіксація у коді) та динамічним розвитком сюжетної лінії, що залежить від дій реципієнта. Доведено, що саме ця внутрішня динаміка та здатність до інтерактивної взаємодії визначає специфіку його правового режиму порівняно з лінійними творами.

- виокремлено категорію «цифрової репутації» (digital goodwill) як специфічного нематеріального активу, що формується навколо інтерактивних мультимедійних об'єктів (онлайн-платформ, ігрових екосистем). Обґрунтовано її значення як самостійного елемента економічної цінності мультимедійного твору, що потребує особливих інструментів цивільно-правової охорони при комерціалізації.

- запропоновано складно-структурну модель розподілу прав інтелектуальної власності, яка передбачає дворівневу охорону: перший рівень – автономні права авторів складових елементів; другий рівень – консолідоване право на мультимедійний твір як єдине ціле, що належить особі, яка здійснила фінальний творчий синтез та організувала створення об'єкта.

удосконалено:

- критерії охороноздатності мультимедійних творів крізь призму розширювального розуміння критерію оригінальності. Визначено три ключові аспекти оригінальності мультимедіа: змістовна (відображення інтелектуального задуму в сюжеті), формальна (унікальність цифрового втілення) та функціональна (творча завершеність інтерактивної моделі).

- механізм ідентифікації суб'єктного складу правоволодільців

мультимедійного твору. Доведено, що статус співавтора має залежати від ступеня інтеграції творчого внеску особи у загальну структуру твору та його здатності забезпечити самостійне функціонування об'єкта в умовах інтерактивності.

- підходи до обчислення строків охорони майнових прав на мультимедійні твори як складних об'єктів авторського права. Аргументовано доцільність застосування темпорального критерію, що базується на даті смерті останнього зі співавторів, чий внесок забезпечив творчий синтез об'єкта, що сприяє збереженню єдності правового режиму твору.

- класифікацію мультимедійних творів за критерієм законодавчої визначеності. Запропоновано поділ на «поіменовані» (наприклад, відеоігри) та «непоіменовані» (інтерактивні веб-сайти, VR-проекти) об'єкти, що дозволяє диференціювати застосування презумпцій при укладенні договорів про розпоряджання майновими правами.

Набули подальшого розвитку:

- положення щодо розмежування правових режимів мультимедійних творів, баз даних та складених творів. Обґрунтовано, що мультимедіа, на відміну від баз даних, вимагає не просто технічного впорядкування матеріалів, а створення якісно нового творчого результату через алгоритмічну взаємодію елементів.

- положення про правовий режим веб-сайту як об'єкта авторського права. Поглиблено диференціацію між сайтом як програмним інструментом та сайтом як повноцінним мультимедійним твором, що дозволяє точніше визначати межі правомірного використання його частин.

- механізми забезпечення балансу інтересів авторів та інвесторів (продюсерів). Аргументовано, що при порушенні прав на окрему частину мультимедійного твору пріоритетним має бути захист цілісності всього об'єкта, що передбачає переважне застосування способів відшкодування збитків над вимогами про вилучення частини твору чи розірвання всього комплексу угод.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що їх може бути використано у: науково-дослідній сфері (Акт про впровадження наукових розробок дисертаційного дослідження від 23.03.2026 р.) – як підґрунтя для подальшого дослідження змісту, закономірностей розвитку та використання мультимедійного твору як складного об'єкта авторських прав, інших інститутів права інтелектуальної власності; правотворчому процесі – для удосконалення окремих положень Закону України «Про авторське право та суміжні права», інших актів законодавства, пов'язаних із охороною прав на мультимедійні твори; правозастосовній діяльності – для удосконалення практики із вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських прав і законних інтересів на мультимедійні твори; уніфікації алгоритму дій суду в процесі вирішення вказаних категорій спорів; навчальному процесі – в ході викладання таких навчальних дисциплін, спеціальних курсів: «Право інтелектуальної власності», «Авторське право», «Інтернет-право», «Медіа-право».

Апробація результатів дисертації. Окремі ідеї, тези, аргументи і висновки дисертаційного дослідження доповідалися й обговорювалися на засіданнях кафедри права інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія».

Результати дослідження оприлюднено у доповідях на: Всеукраїнському круглому столі: «Актуальні проблеми права інтелектуальної власності в сучасних умовах» (м. Харків, 30 травня 2025 р.); міжнародних науково-практичних конференціях: «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів ХХІ століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень» (м. Одеса, 19 травня 2023 р.), «Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час» (м. Одеса, 16 травня 2025 р.), «Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, ІТ та Інтернет права» (м. Львів, 16 травня 2025р.) та «Актуальні проблеми права інтелектуальної власності в сучасних умовах» (м. Харків, 30 травня 2025р.) та «Шерешевські цивілістичні читання: захист прав приватної особи в умовах війни» (м. Одеса, 3 грудня 2025р.).

Публікації. Основні положення та результати дисертаційної роботи викладено у восьми публікаціях, у тому числі трьох статтях, опублікованих у наукових періодичних фахових виданнях категорії «Б», перелік яких затверджено МОН України, п'яти тезах доповідей на національних і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Гриценюк В.О. Суб'єкти права на мультимедійні твори. *Часопис цивілістики*. Вип. № 59. 2025. С. 77-84. URL: <https://clj.nuoua.od.ua/archive/59/13.pdf>
2. Гриценюк В.О. Мультимедійні твори: поняття, ознаки, види. *Юридичний вісник*. 2025. № 6. С. 236-244. URL: https://yurvisnyk.in.ua/v6_2025/32.pdf
3. Гриценюк В.О. Правова охорона мультимедійних творів: загальні засади. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2025. Вип. 92. частина 1. С. 354-360. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/350131>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Гриценюк В.О. Правова охорона мультимедійних творів // *Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів ХХІ століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень: у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. Т.

2. С. 612-616. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b8c402be-1572-4fb0-96de-a7f6e23a1327/content>

2. Гриценюк В. О. Захист прав на мультимедійні твори // *Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 трав. 2025 р.) : у 2 т. / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса: Фенікс, 2025. Т. 2. С. 235-237.

3. Гриценюк В. О. Поняття, ознаки, види мультимедійних творів // *Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, ІТ та Інтернет права*: матеріали Дев'ятої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 16 травня 2025 р.). Львів: Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2025. С. 72-75. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/Zbirnyk_9_Lviv-IPconference-1.pdf

4. Гриценюк В.О. Правовий режим мультимедійних творів // *Актуальні проблеми права інтелектуальної власності в сучасних умовах*: матеріали Всеукраїнського круглого столу (30 травня 2025 р., м. Харків). Харків, 2025. С. 50-54.

5. Гриценюк В.О. Суб'єкти права на мультимедійні твори // *Шерешевські цивілістичні читання: захист прав приватної особи в умовах війни*: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (Одеса, 3 грудня 2025 р.) [Електронне видання] / за заг. ред. Є. Харитонova; НУ ОЮА. Одеса: Фенікс, 2025. С. 69-74. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/94af2446-32ce-446b-bc6f-a168e4f6f89b/content>

Характеристика особистості здобувача. Гриценюк Владислав Олександрович має вищу юридичну освіту. У 2009 році закінчив Національний університет «Одеська юридична академія» та здобув кваліфікацію за спеціальністю «Правознавство». З 2018 року здійснює адвокатську діяльність, є керуючим партнером адвокатського об'єднання «Ехронента», головою Комітету зі спортивного права Ради адвокатів Одеської області, членом Комітету захисту прав адвокатів та членом Національної асоціації лобістів України. Спеціалізується на правовому супроводі бізнесу, захисті активів, вирішенні спорів, а також питаннях спортивного права, права інтелектуальної власності та взаємодії з органами державної влади. За час навчання в аспірантурі показав себе як наполегливий та творчий дослідник. Він характеризується організованістю, здатністю до системного та критичного мислення, комплексного сприйняття і вирішення наукових проблем, умінням використовувати сучасну методологію та працювати із значними обсягами наукової інформації. Індивідуальний навчальний план виконав успішно і вчасно.

Особистий внесок здобувача. Викладені в дисертації положення, які виносяться на захист, розроблені автором особисто.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана сучасною науковою мовою, стиль викладання відповідає прийнятному у науковій літературі й забезпечує легкість та доступність сприйняття наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження.

Дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами).

Загальний висновок. Враховуючи викладене вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гриценюка Владислава Олександровича на тему «Правова охорона мультимедійних творів», відповідає спеціальності 081 «Право», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами) та **рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».**

У результаті відкритого голосування учасники засідання фахового семінару в кількості 6 осіб подали голоси «за». Ніхто із учасників фахового семінару не проголосував «проти» рекомендації дисертаційної роботи Гриценюка Владислава Олександровича до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді. Науковий керівник Еннан Р.Є. участі в голосуванні не приймав.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гриценюка Владислава Олександровича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати дисертацію Гриценюка Владислава Олександровича на тему: «Правова охорона мультимедійних творів» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

4. Запропонувати Вченій раді такий склад разової спеціалізованої вченої ради для проведення публічного захисту:

Голова: в.о. завідувача кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор Харитонова Олена Іванівна.

Офіційний опонент: доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права Львівського національного університету імені Івана Франка, к.ю.н., доцент Кметик-Подубінська Христина Ігорівна.

Офіційний опонент: асистент кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, к.ю.н., старший дослідник Зеров Костянтин Олександрович.

Рецензент: професор кафедри приватного права Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., доцент Токарева Віра Олександрівна.

Рецензент: доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент Галупова Лариса Ігорівна.

Результати голосування присутніх на засіданні докторів, кандидатів наук і докторів філософії за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 6; проти – немає; утрималися – немає; науковий керівник участі у голосуванні не приймав.

Головуюча на засіданні,
в.о. завідувача кафедри права
інтелектуальної власності
та патентної юстиції Національного університету
«Одеська юридична академія»,
доктор юридичних наук, професор

Олена ХАРИТОНОВА